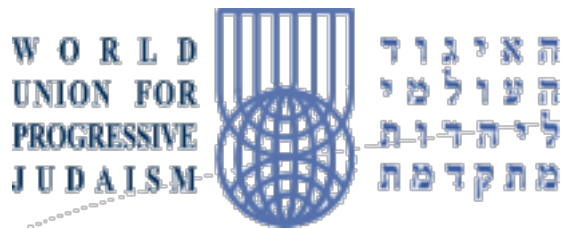

5771

Torah from Around the World

Sjabbat 18 juni 2011 / 16 siewan 5771
Sidra Sjelach-lecha, Bemidbar [Numeri] 13:1-15:41
Tanach blz. 292-300
Haftara: Jehosjoea 2:1-24, Tanach blz. 432-434

Commentaar door rabbijn Rich Kirschen
Tot begin 2011 directeur van de [Anita Salz International Education Center](#)
van de World Union for Progressive Judaism.

Vertaling: Ted Musaph-Andriesse
[Het Engelse origineel](#)

(Dit stuk werd geschreven kort na 31 mei 2010 en het hele emotionele gebeuren met het schip de Mavi Marmara in de Turks-internationale Flotilla, die de blokkade van Gaza wilde doorbreken. Dit was ook kort na het overlijden van een zeer gewaardeerde collega in Israel, rabbijn David Forman z.l. De inhoud oogt gedateerd, de les die Kirschen trekt is -helaas- nog actueel.)

Noam Chomsky (die ik niet kan uitstaan), Elvis Costello (van zijn muziek houd ik nog altijd) en zij sturen nu raketten op de Flotilla af.... Wat denkt Israel nu precies in deze dagen ? Wij hebben een veel geraffineerder antwoord nodig op onze lasteraars...

We hebben dus de lastige anti-Israel activist Noam Chomsky belet de West Bank binnen te komen. Hoe in hemelsnaam heeft ons dit geholpen? Het is geen groot gebaar voor ons "Israel is een democratie" beeld.

Elvis Costello (hij is een rock 'n roll zanger voor degenen onder jullie die jonger zijn dan 40 en ouder dan 58) heeft zijn optreden in Israel voor de komende zomer afgezegd met de minst overtuigende verklaring die ik ooit gehoord heb (iets over geweten). Ik hoop dat hij zijn bezoeken aan Amerika ook afzegt want dit land is behoorlijk armzalig op zijn eigen terrein van mensenrechten met hun troepen nog altijd in Irak en Afghanistan.

En nu hebben we de Flotilla. Dit zijn tijden waarin Israel met een duidelijke visie zou moeten komen in welke richting het gaan wil. Ook zou men buiten moeten komen met creatieve en proactieve antwoorden aan degenen die ons willen vernietigen of ons bij iedere kans, die ze zien in diskrediet brengen. Het gaat al niet meer over Links of Rechts zijn, Israel moet het handiger aanpakken.

Vanochtend werd ik wakker en hoorde het verslag over het afvuren van raketten door de Israëliëse marine op een van de boten van de Flotilla op weg naar Gaza. Een groep

"activisten" zijn in de wateren voor de kust van Gaza gekomen om "humanitaire" hulpgoederen te brengen voor de Palestijnen, die onder het regime van Hamas leven. Dit is ongetwijfeld een ingewikkeld onderwerp. Laat ik eerlijk zijn: ik heb geen grote bewondering voor deze mensen die met de Flotilla komen. Ik vertrouw ze niet. Als ze zo bezorgd zijn over de Palestijnen in Gaza, waarom zeggen ze dan niets over Egypte. Denk er aan, dat Egypte (niet alleen Israel) ook een blokkade heeft voor zijn Palestijnse broeders in Gaza. Maar als Arabieren de rechten van andere Arabieren schenden, is het om een of andere reden OK, maar als Israel het doet zijn het om een of andere reden oorlogsmisdaden.

Als de Verenigde Staten 100.000 Irakezen doodt.. als je maar genoeg iPhones verkoopt, dan let niemand er op. Het leger van Israel heeft alle reden bezorgd te zijn over de aard van de materialen die Gaza naar binnen gesmokkeld worden samen met deze humanitaire hulp. In het verleden hebben de Palestijnen zwangere vrouwen in ambulances gebruikt om zo materiaal voor zelfmoordterroristen Israel binnen te smokkelen. De leiders van Hamas verborgen zich gedurende de Gaza-oorlog (heel dapper) onder een ziekenhuis. Wij weten dus heel goed met wie te doen hebben. Israel beseft al te goed dat Hamas zijn mensen zal gebruiken en ze in doodsgevaar zal brengen als hij zijn militaire arsenaal kan opbouwen of een publicitaire overwinning kan halen in het Westen. En niemand zal verbaasd zijn als we wapens vinden.

En nu zijn we terug bij af: het volk Israel staat aan de rand van de woestijn en probeert uit te vinden hoe ze met hun vijanden moeten omgaan. Dit is een eeuwenoud dilemma, dat je enerzijds dwingt de noodzakelijke moed te verzamelen te handelen tegenover je vijanden en anderzijds in te zien wanneer het gewoon voorzichtiger is om terughoudend te zijn.

In de sidra van deze week, *Sjelach lecha*, treffen we twee verhalen die specifiek gerelateerd zijn aan deze dilemma's. Het meest bekende verhaal is dat van de twaalf verspieders die door Mosjee op weg worden gestuurd om het Beloofde Land te verkennen en bij terugkomst verslag uit te brengen van wat ze waargenomen hebben. Tien van hen komen depressief en overweldigd terug (in onze tijd zouden we zeggen dat ze Prozac nodig hebben). Ze joegen iedereen vrees aan, overdreven de enorme uitdagingen die voor het lagen om de vijanden te verslaan en ontmoedigden zo de mensen geheel. Twee verspieders (Jehosjoea en Kaleev) wel terug met een visie, die van "als je het wilt, is het geen droom."

Het verhaal van de verkenners heeft me altijd aangesproken. Maar al te vaak hebben wij dromen, die verbrijzeld worden door dit soort negatieve verspieders, zowel buitenstaanders als -wat nog belangrijker is- onder onze eigen mensen. Toen ik zes jaar geleden naar Israel verhuisde, voelde ik me alsof ik die week niet alleen deze sidra las... ik leefde erin.

Wij besloten naar Israel te verhuizen toen de Tweede Intifada nog aan de gang was. We namen dit besluit op praktische gronden (ik had een baan aangeboden gekregen) en vanuit het besef dat er altijd -op een ander niveau- een excuus is om niet op alija naar Israel te gaan. En vanuit deze redenering verhuisden we naar Israel. Als we het niet hadden gedaan, zouden we vandaag nog in de woestijn zijn (de twee verkenners waren mijn vrouw en ik). Dus we namen een "sprong van geloof" of zoals Heschel het gezegd zou hebben een "sprong van actie." Helaas was de reactie van de Joodse gemeenschap om ons heen die van de tien verspieders. Er waren apocalyptische verwachtingen en afschrikwekkende voorspellingen over wat er met ons zou gebeuren als we in Israel zouden aankomen. Natuurlijk zeiden de Israëli's toen we aankwamen niets van dit alles... ze lachten er gewoon om (en dat was het). Maar de ervaring om ons niet af te laten leiden door deze tien spionnen is misschien een van de meest indrukwekkende ervaringen in mijn leven. Als ik terug kijk, dan ben ik dankbaar dat we de innerlijke kracht hebben gehad ons niet te laten weerhouden door de pessimisten die zeiden, dat we het nooit zouden redden naar Israel te gaan en degenen, die zeiden dat we het daar nooit zouden kunnen maken.

Maar er is nog een verhaal in deze sidra. Na het incident met de verkenners, is God woedend op de Israëlieten vanwege hun gedrag, in het bijzonder vanwege hun paniekerige reactie ten overstaan van hun vijanden. Daarom besloot Hij dat de Israëlieten nu gedurende 40 jaar in de woestijn zouden moeten rondzwerven. En nog belangrijker: de generatie die zo in paniek raakte zal in de woestijn sterven en nooit het Beloofde Land bereiken. Nadat deze boodschap

is onthuld, is het volk zo ontgaan dat men het probeert goed te maken door nu voor de oorlog te kiezen en deze vijanden te bevechten. Ze willen alsnog erop uit gaan om de Amalekieten en de Kenaänieten aan te vallen. Maar Mosjee zei: "Trek niet ten strijde, want de Eeuwige is niet in uw midden."(Bemidbar 14:42). Uiteraard brachten de Amalekieten en de Kenaänieten de Israëlieten een verpletterende nederlaag toe.

Met deze twee verhalen leert de Tora ons dat er tijden zijn dat we actie moeten ondernemen ook al is de taak die voor ons ligt angstaanjagend. Maar we moeten ook leren ons zelf te beheersen als we helemaal niet bedreigd worden. Het is een worsteling waarin wij als Joden in de 21^e eeuw continu verwickeld zijn en moeten vechten. Als volk zijn wij nog steeds niet zeker waar we staan als het gaat om machteloosheid en macht. Persoonlijk onderschrijf ik wat Rabbijn Yitz (Irving) Greenberg schrijft: "Joodse machteloosheid is absoluut onverenigbaar met het joodse bestaan. Maar Joodse macht is ook onverenigbaar met volledige joodse zuiverheid." Dit is de werkelijkheid van de moeilijke balans die Israël moet vinden en houden in een uiterst harde en onbuigzame buurt.

Maar voor een zo creatief en vindingrijk land als Israël reageren we systematisch op het conflict (met de Flotilla) op de kortzichtigste en meest destructieve manier. Het zal ons tenslotte schade toebrengen. Misschien kunnen we van deze sidra leren dat het antwoord niet te vinden is in de vrees overweldigd te worden door je vijanden en de angst om je aan hen te moeten onderwerpen. Maar evenmin ligt het antwoord in de mantra van het leger van Israël: "als geweld niet helpt, gebruik meer geweld"

Totdat Israël begint vindingrijk en proactief te worden in het zoeken naar oplossingen, zullen er meer Noam Chomsky's zijn, Elvis Costellos en Flotillas. En plotseling besef ik hoezeer ik in tijden zoals deze mijn rabbijn David Forman mis, want hij was mijn morele kompas. Pas drie weken geleden is David z.l. overleden. Als je zijn boeken leest, zul je zien dat David Forman niet Links was en niet Rechts, maar gewoon heel Verstandig.